

Prof. zw. dr hab. Szymon Kawalla
Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina
w Warszawie ul. Okólnik 2

Recenzja

dzieła artystycznego i pracy doktorskiej na temat
„Prawykonanie utworu współczesnego w perspektywie
koncepcji interpretacyjnej dyrygenta”
zrealizowanych przez magistra Jose Maria Florencio
Promotor pracy
Pan Prof. dr hab. Wacław Kunc

Zleceniodawca: Akademia Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego
w Poznaniu, Wydział Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej i Muzyki
Kościelnej.

Informacje o doktorancie:

Magister Jose Maria Florencio urodził się w Fortaleza w Brazylii gdzie rozpoczął edukację muzyczną najpierw na klarnecie, fortepianie, gitarze klasycznej i innych instrumentach orkiestrowych, wybierając po kilku latach altówkę, jako główny instrument. Przez osiem lat uczęszczał też do szkoły baletowej.

W wieku 17 lat wygrał konkurs na stanowisko koncertmistrza grupy altówek do czołowej orkiestry brazylijskiej - Orquestra Sinfonica de Minas Gerais. W tym też czasie rozpoczął studia dyrygenckie uczęszczając na mistrzowskie kursy dla dyrygentów w: Universidade di Minas Gerais, Juilliard School w Nowym Jorku i Musikhochschule w Wiedniu.

W 1985 roku otrzymał stypendium na studia dyrygenckie w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie, które ukończył w klasie profesora Henryka Czyży w 1989 roku uzyskując tytuł magistra sztuki.

W 1989 roku rozpoczął pracę zawodową - dyrygencką: jako dyrygent w Teatrze Wielkim w Łodzi. Następnie pełnił funkcje w latach: 1990-1991 Dyrektora Artystycznego Opery Wrocławskiej; 1992-1994 Dyrektora Naczelnego i Artystycznego Orkiestry i Chóru Polskiego Radia w Krakowie; 1991-1994 I Dyrygenta Teatru Wielkiego Opery Narodowej w Warszawie; 1995-1997 Dyrektora Muzycznego Teatru Wielkiego im. Stanisława Moniuszki w Poznaniu; 1998-2004 Dyrektora Naczelnego i Artystycznego Filharmonii Poznańskiej im. Tadeusza Szeligowskiego w Poznaniu; 2006-2010 Regente Titular Orquestra Sinfonica de Theatro Municipal w Sao Paulo; 2007-2010 Zastępcy Dyrektora do spraw Muzycznych w Operze Bałtyckiej w Gdańsku; 2007-2015 Szefa Dyrygenta Capelli Bydgosciensis w Filharmonii Pomorskiej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy. Zadyrygował ponad 450 koncertami symfonicznymi, spektaklami operowymi w Polsce i zagranicą.

Za bogatą działalność artystyczną i popularyzatorską otrzymał wiele prestiżowych nagród: Sereia de Ouro; Tytuł Honorowego Prezesa Polonii Brazylijskiej; Medal Zakonu Św. Łazarza, Srebrna Łódka - nagroda Towarzystwa Przyjaciół Łodzi, Najlepszy Dyrygent Sezonu 1992 - nagroda Stowarzyszenia Krytyków Brazylijskich APCA; Medal Srebrna Gloria Artis - Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (1.10.2010 r.)

Jose Maria Florencio prowadził też koncerty z orkiestrami młodych muzyków - licealistów i studentów oraz Międzynarodowe Warsztaty Orkiestrowe w Europejskim Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach.

Od października 2016 roku rozpoczął pracę w Akademii Muzycznej im. Ignacego Jana Paderewskiego w Poznaniu.

Praca doktorska składa się z dzieła artystycznego, koncertu zarejestrowanego na płycie CD oraz dysertacji naukowej na temat „Prawykonanie utworu współczesnego w perspektywie koncepcji interpretacyjnej dyrygenta”.

Dzieło artystyczne zarejestrowane na płycie CD zawiera trzy XXI - wieczne utwory w wykonaniu Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach pod dyktando Jose Maria Florencio.

Program koncertu:

Krzysztof Wołek - SPIN na wielką orkiestrę symfoniczną i Live electronics (17'28") - realizacja dźwiękowa: Krzysztof Wołek oraz Tempo Reale z Florencji (Francesco Canavese, Damiano Meacci) - live electronics.

Dariusz Przybylski - Fontana di amore per nessuno, Omaggio a Pasolini na saksofon, sopran, chłopięcy i orkiestrę (23'43") - soliści: Alina Mleczko - saksofon, Józef Biegański - sopran chłopięcy.

Roman Czura - II Symfonia „Wie Ein Naturlaut” op.30 (38'03”) „Genesis Tohuvabohu” (23'17”), „Ragnarok Bifrost (14'46”).

Nagranie zarejestrowano podczas koncertu w dniu 24 marca 2017 roku podczas VII Festiwalu Prawykonawców Polska Muzyka Najnowsza w sali Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia w Katowicach i był transmitowany przez Polskie Radio Program II - realizacja i reżyseria dźwięku - Beata Janowska-Burzyńska.

Należy stwierdzić, że Jose Maria Florencio posiada czytelną technikę manualną, zdolności w prowadzeniu prób zarówno pod względem logistycznym, pracy artystycznej i pedagogicznej, co daje bardzo dobre efekty na finalnym, koncertowym wykonaniu.

Nagranie z koncertu w ramach przewodu doktorskiego cechuje staranne przygotowanie orkiestry zarówno pod względem wykonawczym, jak też interpretacyjnym. Różnorodnie stylistycznie utwory zostały bardzo dobrze odczytane przez dyrygenta, który starał się oddać najwierniej idee twórcze kompozytorów. Jose Maria Florencio wykazał się też dużą umiejętnością akompaniatora, kształtując wraz solistami Aliną Mleczko i Józefem Biegańskim znakomite barwy i klimaty skomplikowanego utworu Dariusza Przybylskiego. Na szczególną uwagę zasługują ciekawie i z dużym profesjonalizmem zrealizowane przez doktoranta skomplikowane rytmicznie fragmenty utworów oraz ze znakomitym wyczuciem wykonanie utworu z Live electronics Krzysztofa Wołka wymagającego dużej precyzji w korelacji orkiestry z instrumentarium elektronicznym. Monumentalna symfonia Romana Czury otrzymała też znakomitą logiczną interpretację, co wskazuje na bardzo dobre opanowanie przez dyrygenta kształtowania wielkiego dzieła symfonicznego.

Doktorant wykazał się też opanowaniem nowych technik dyrygenckich w realizacji nowatorskich zapisów nutowych.

Konkluzja dotycząca dzieła artystycznego.

Magister Jose Maria Florencio wykazał się dużymi umiejętnościami w zakresie dyrygowania orkiestrą symfoniczną zarówno w utworach orkiestrowych jak też towarzyszeniu solistce saksofonistce i soliście wokaliście i stwierdzam że spełnia warunki stawiane w przewodach doktorskich.

Dysertacja naukowa stanowiąca opis dzieła artystycznego na temat „Prawykonanie utworu współczesnego w perspektywie koncepcji interpretacyjnej dyrygenta”, składa się ze wstępu, czterech rozdziałów, bibliografii, streszczenia rozprawy doktorskiej w języku polskim i angielskim i aneksu, oraz załączonej płyty CD z partyturami utworów prezentowanych w dziele artystycznym i płyty CD z nagraniem dzieła artystycznego - koncertu.

Opis dzieła artystycznego zasługuje na uznanie. Autor w sposób czytelny rozwija rozważania na temat problematyki związanej z prawykonaniem współczesnego dzieła muzycznego. Magister Jose Maria Florencio w sposób wnikliwy analizuje proces budowania koncepcji interpretacji wykonania utworu współczesnego - praca własna związana z rozczytaniem partytur, dobór technik dyrygenckich, logiczne planowanie pracy z orkiestrą i solistami.

W dalszej części dysertacji naukowej doktorant szczegółowo analizuje pod względem formalnym oraz technik kompozytorskich i dyrygenckich utwory zaprezentowane w dziele artystycznym: Krzysztof Wołek - SPIN na wielką orkiestrę symfoniczną i Live electronics, Dariusz Przybylski - Fontana di amore per nessuno, Omaggio a Pasolini na saksofon, sopran, chłopięcy i orkiestrę, Roman Czura - II Symfonia „Wie Ein Naturlaut” op.30 „Genesis Tohuvabohu”, „Ragnarok Bifrost”.

Na szczególną uwagę zasługują znakomicie obrazujące rozważania teoretyczne liczne przykłady muzyczne.

Aneks zawiera przykłady zapisów graficznych z partytur współczesnych; Spin - opis utworu autorstwa kompozytora (Krzysztofa Wołka); Fontana di amore per nessuno - opis utworu autorstwa kompozytora (Dariusza Przybylskiego); II Symfonia Wie ein Naturlaut op. 30 - opis utworu autorstwa kompozytora (Romana Czury); wywiad dla Tygodnika Powszechnego 12/2017, dodatek 7 Festiwal Prawykonanń udzielony przez autora dysertacji - Jose Maria Florencio.

Dysertacja pod względem formalnym jest zrealizowana bardzo dobrze, zgodnie ze standardami prac naukowych.

Konkluzja dotycząca opisu dzieła artystycznego - dysertacji naukowej.

Magister Jose Maria Florencio wykazał się dużą umiejętnością pisania prac naukowych. Podjęta nowatorska problematyka została czytelnie przedstawiona przez doktoranta, a dysertacja naukowa zasługuje na wysokie uznanie i publikację.

Konkluzja

Dzieło artystyczne w formie koncertu i dysertacja naukowa stanowiąca opis dzieła artystycznego przedstawione do oceny przez magistra Jose Maria Florencio potwierdzają jego umiejętności artystyczne - dyrygenckie oraz naukowo-badawcze. Doktorant wykazał się dużym potencjałem intelektualnym a podjęta tematyka stanowi novum w pracach związanych z rozwojem technik dyrygenckich stosowanych w realizacji skomplikowanych partytur kompozytorów XXI- wiecznych.

W związku z powyższym stwierdzam, że w sposób satysfakcjonujący zostały spełnione wymagania art. 13 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku (z późniejszymi zmianami) o stopniach naukowych i tytułach oraz o stopniach i tytułach w zakresie sztuki, stawiane kandydatom do stopnia doktora sztuki. Stawiam wniosek o jej przyjęcie.

Warszawa, 7 lutego 2018 roku